

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 19 października 2023 r.

P-1.4131.368.2023.AA

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, z 2023 r., poz. 572)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LX/381/2023 Rady Powiatu w Gryficach z dnia 29 września 2023 r. w sprawie *zwolnienia od części obowiązków realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć Wicedyrektora w Zespole Szkół im. Zbigniewa Herberta w Trzebiatowie.*

Uzasadnienie

W dniu 29 września 2023 r. Rada Powiatu w Gryficach podjęła uchwałę Nr LX/381/2023 w sprawie *zwolnienia od części obowiązków realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć Wicedyrektora w Zespole Szkół im. Zbigniewa Herberta w Trzebiatowie.* Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 10 października 2023 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały stanowią: art. 42 ust. 6 i ust. 7 pkt 2, art. 91d pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela¹ oraz §3 ust. 1 uchwały Nr XLVII/311/18 Rady Powiatu w Gryficach z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie *określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom zajmującym stanowiska kierownicze w szkołach oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli szkół i placówek prowadzonych przez Powiat Gryficki*².

W myśl ww. przepisów ustawy odpowiednio: *Dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3 (art. 42 ust. 6). Organ prowadzący szkołę lub placówkę określa: zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3 (art. 42 ust. 7 pkt 2). Z kolei, §3 ust. 1 uchwały Nr XLVII/311/18 stanowi, że *Nauczyciel, któremu powierzono stanowisko kierownicze, w przypadku gdy warunki funkcjonowania szkoły lub placówki powodują znaczne**

¹ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r., poz. 984 z późn. zm.).

² Dz. Urz. Woj. Zacho. z 2018 r., poz. 4582 z późn. zm.

zwiększenie zadań, może być zwolniony częściowo lub całkowicie z obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, o których mowa w § 2 ust. 1. Zwolnienia, na wniosek dyrektora, udziela Rada Powiatu w Gryficach, określając jednocześnie okres, na który udzielono zwolnienia.

W oparciu o powołane wyżej regulacje, w §1 ust. 1 uchwały Nr LX/381/2023 Rada Powiatu w Gryficach postanowiła, że: *zwalnia się Panią Agnieszkę Kozakowską – Wicedyrektora w Zespole Szkół im. Zbigniewa Herberta w Trzebiatowie od części obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć określonego w §2 ust. 1 uchwały Nr XLVII/311/18 Rady Powiatu w Gryficach (...), wskazując w ust. 2, że wymiar godzin zajęć wynosi 8 godzin.*

Dokonując oceny legalności działania Rady Powiatu w Gryficach należy mieć jednak na względzie, że na przestrzeni ostatnich lat w orzecznictwie sądowoadministracyjnym w wyraźny sposób wykształcił się pogląd negujący możliwość obniżania obowiązkowego wymiaru godzin zajęć oraz indywidualnego zwalniania, przez organ prowadzący, dyrektora konkretnej placówki od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru zajęć.

W orzecznictwie zwraca się przede wszystkim uwagę, że przyznanie zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć bądź obniżenie pensum dyrektorowi konkretnej placówki narusza zasadę równości. Jak podkreśla Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z dnia 7 czerwca 2022 r. sygn. akt III OSK 5170/21, III OSK 5192/21, III OSK 5218/21 w takim przypadku *mogłoby bowiem dojść do sytuacji, w której pomimo tożsamyh warunków pracy, wielkości i typu szkoły w odniesieniu do kilku placówek, ze zwolnienia korzystałby wyłącznie dyrektor jednej z nich. W związku z tym organ winien określić warunki zwolnienia jednakowe dla osób określonych w art. 42 ust. 6 KN, we wszystkich placówkach spełniających określone kryteria (przy uwzględnieniu wyżej wskazanych przesłanek ustawowych), dla którego organem prowadzącym jest gmina. Taki zaś akt – jako zawierający normy o charakterze abstrakcyjnym i generalnym – stanowi akt prawa miejscowego (zob. wyrok WSA w Olsztynie z 18 lutego 2020 r., II SA/Ol 1116/19). Z uwagi na powyższe należy stwierdzić, że organ prowadzący nie posiada kompetencji do indywidualnego zwolnienia dyrektora (wskazanego z imienia i nazwiska) konkretnej placówki od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru zajęć, co ma miejsce w niniejszej sprawie.*

Sąd wskazuje w ww. orzeczeniach również, że przepis art. 42 ust. 7 pkt 2 ma charakter stricte ustrojowy, granice przyznanego uprawnienia i jego istota określone została w art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela, z którego wynika, że obniżenie obowiązkowego wymiaru godzin zajęć bądź zwolnienie z obowiązku ich realizacji powinno przyjąć formę zasad skierowanych do wszystkich nauczycieli, o których mowa w tym przepisie, uwzględniających wielkość i typ szkoły, a także warunki pracy. Organ winien więc określić warunki zwolnienia bądź obniżenia wymiaru godzin zajęć jednakowe dla osób określonych w art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela, we wszystkich placówkach spełniających określone kryteria (przy uwzględnieniu wyżej wskazanych przesłanek ustawowych), dla którego organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego.

W związku z powyższym, stwierdzić należy, że nie jest dopuszczalne – w świetle obowiązujących unormowań ustawy – podjęcie uchwały na wniosek konkretnego dyrektora szkoły, na mocy której jego wymiar godzin zajęć zostanie zmniejszony bądź uzyska on całkowite zwolnienie z obowiązku realizacji tych zajęć.

Oceny w tym zakresie nie zmienia fakt, że możliwość takiego zwolnienia przewiduje – powołany przez Radę - §3 ust. 1 uchwały Nr XLVII/311/18 z dnia 30 sierpnia 2018 r. Przepis ten uznać trzeba jako istotnie naruszający art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela, dlatego też nie może on stanowić podstawy prawnej dla indywidualnego zwolnienia Wicedyrektora

w Zespole Szkół im. Zbigniewa Herberta w Trzebiatowie z obowiązku realizacji części zajęć dydaktycznych w roku szkolnym 2023/2024.

Z uwagi na to, że powołane w podstawie prawnej uchwały Nr XLVII/311/18 unormowanie jest elementem odrębnego aktu, co do którego postępowanie nadzorcze nie może się już toczyć, rozważone zostanie skierowanie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie skargi na podstawie art. 50 §2 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi³, celem wyeliminowania z obrotu prawnego §3 uchwały Nr XLVII/311/18. Przyjęcie bowiem za słuszny i prawnie uzasadniony pogląd o niedopuszczalności przyznawania przez organ prowadzący na podstawie przepisów Karty Nauczyciela indywidualnych obniżek tygodniowego wymiaru godzin zajęć dla osób zajmujących kierownicze stanowiska w szkole bądź zwolnień z obowiązku ich realizacji nieuchronnie prowadzi do wniosku, że kompetencji takiej rada powiatu nie może sobie przyznać w uchwale wydanej na podstawie art. 42 ust. 7 pkt 2 tej ustawy.

W tym stanie rzeczy, w świetle przedstawionej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LX/381/2023 Rady Powiatu w Gryficach z dnia 29 września 2023 r. w sprawie zwolnienia od części obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć Wicedyrektora w Zespole Szkół im. Zbigniewa Herberta w Trzebiatowie, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

II Wicewojewoda Zachodniopomorski
Mateusz Wagemann

Otrzymują:

1. Rada Powiatu w Gryficach
2. Aa

³ Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634 z późn. zm.).